אֹכֶל (כט) נ אָסוּר. (יח) (ל) * וּלְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל *) (קמה. ד״ה ומתוך), ס כָּל שֶׁהוּא צָרִיךְ לְמֵימֵיהֶן חַיָּב חַטָּאת, אֲפִלּוּ סָחַט לִקְדָרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֹכֶל. (וְלִדְבָרָיו, הַסּוֹחֵט אֶשְׁכּוֹל לִקְדָרָה *נַמִי אָסוּר) (טור): ח הַסּוֹחֵט (לא) דָּג לְצִירוֹ, דִּינוֹ כְּסוֹחֵט כְּבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת לְמֵימֵיהֶן: ט ע הַשָּׁלָג וְהַבָּרָד אֵין מְרַסְּקִין אוֹתָם, דְּהַיְנוּ (לב) לְשָׁבְרָם (לב) לַחֲתִיכוֹת דַּקּוֹת כְּדֵי שֶׁיָּזוּבוּ (יג) (לג) מֵימָיו, אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ כּוֹס שֶׁל יַיִן אוֹ מַיִם (לה) וְהוּא נְמוֹחַ מֵאֲלָיו (לד) וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. צ וְכֵן אִם הִנִּיחָם (יג) בַּחַמָּה אוֹ בְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה וְנִפְשְׁרוּ, (לה) מֻתָּרִים: י ק מֻתָּר (לו) לְשַׁבֵּר (יד) הַקֶּרַח כְּדֵי לִטֹּל מַיִם מִמַּחֲתִיו: יא ר צָרִיךְ לְזָהֵר בַּחֲרָךְ (לז) שֶׁלֹּא יִטֹּל יָדָיו בְּמַיִם שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שֶׁלֶג אוֹ בָּרָד, וְאִם יִטֹּל * יְזָהֵר שֶׁלֹּא יִדְחֲקֵם בֵּין יָדָיו, שֶׁלֹּא יְהֵא (טו) מְרַסֵּק: יב שֶׁיֵּשׁ לְזָהֵר שֶׁלֹּא יִשְׂפְּשֵׂף יָדָיו (טז) (לח) בְּמֶלַח: יג ת הַדּוֹרֵס שֶׁלֶג (לט) בְּרַגְלָיו ד וְאֵינוֹ

נ שם (קמה.) כְּשְׁמוּאֵל, הָרַ״ף (סא.) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק כ״א (הי״ג). ס הָרַ״ף (פ:) בְּשֵׁמּוֹ וּכְרַבִּי יוֹחָנָן. ע בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו וכן) מִמַּשְׁמָעוּת הַגְּמָרָא שָׁם. פ שַׁבָּת נ״א (ע״ב) בְּרִירָתָא. צ הָרַ״ן שָׁם (כד. ד״ה ואין) וְרַב הַפּוֹסְקִים. ק טוּר בְּשֵׁם אֲבִי הָעֶזְרִי [בראב״ה ח״א סי׳ רס). ר וְכֵן כָּתְבוּ תּוֹסָפוֹת (נא: ד״ה אין) וְהָרא״שׁ (פ״ד סי׳ יג) שָׁם. ש שָׁם בְּשֵׁם (בַּעַל הַתְּרוּמוֹת) [סֵפֶר הַתְּרוּמָה] (סי׳ רלה ע״י״ש). ת טוּר בְּשֵׁם הָרַ״ם מֵרוֹטֶנְבּוּרְג (תשב״ץ קטן סי׳ סה).

*) כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, וְלֹא וּלְרַבְּנוּ חֻם, וְכֵן כָּתְבוּ בְּעוֹלַת שַׁבָּת (ס״ק כא) וּבְמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יג) וְכֵן אִיתָא בַּלְּבוּשׁ.

בְּאֵר הֵיטֵב

(יח) וּלְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל וְכוּ׳. וּבְסִימָן תקי״ה (ס״א) גַּבֵּי יוֹם טוֹב הִכְרִיעַ דְּמֻתָּר לַחְלֹב לְתוֹךְ הָאֹכֶל, וְאִם כֵּן כָּאן אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה סוֹחֲטִים הַכְּבָשִׁים וְהַשְּׁלָקוֹת לְהוֹצִיא מֵימֵיהֶן לְתוֹךְ הָאֹכֶל. ט״ז (סק״ו) עַיֵּן שָׁם: ט (יג) מֵימָיו. דְּקָא מוֹלִיד בְּשַׁבָּת, וְדָמֵי לְמָלְאכָה שְׁבוֹרָה הַמַּיִם הַלָּלוּ. וְכָתַב בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אין) דְּוַקָא שֶׁמְּרַסְּקוֹ בַּחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת, אֲבָל לִשְׁבֹּר חֲתִיכָה מִמְּנוּ שָׁרֵי, וַאֲפִלּוּ אִם יָזוּבוּ קְצָת מַיִם עַל יְדֵי זֶה, דְּלֹא נִתְכַּוֵּן לָזֶה, וְעוֹד שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבּוּד: (יג) בַּחַמָּה. וּלְפִי מַה שֶׁכָּתַב רַמ״א בְּסִימָן שי״ח סָעִיף ט״ו, גַּם הָכָא אִסּוּר מִשּׁוּם נוֹלֵד, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא מְעֹרָב בְּמַיִם. ר״ן (כג: ד״ה ואין ע״י״ש). מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד): י (יד) הַקֶּרַח. שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ בּוֹרֵא מַיִם בָּזֶה, וְאִי מִשּׁוּם שְׁבִירַת הַקֶּרַח, הָא גְּדוֹלָה מִזּוֹ מְצָאנוּ שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הַחְבִית בְּשַׁכִּיל גְּרוֹגְרוֹת וְכוּ׳. מָרְדְּכַי (פ״ד סי׳ שלא) וְעַיֵּן סִימָן שי״ד (ס״א). וְנִרְאֶה לִי דְּבְנָהָר אוֹ בְּאֵר אָסוּר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז) דְּאֲפִלּוּ לְרַסֵּק שָׁרֵי, עַיֵּן שָׁם סָעִיף קָטָן י״ג: יב (טו) בְּמֶלַח. לְפִי שֶׁנִּמּוֹחַ וְהָוֵה נוֹלֵד, וְעַיֵּן סִימָן שכ״ו סָעִיף י׳. וּמִשְּׁמַע דְּמַתָּר לְהַשְׁלִיךְ מֶלַח בְּמַיִם וְאַחַר כָּךְ נוֹטֵל יָדָיו מֵהֶם כְּמוֹ שֶׁכָּתַב גַּבֵּי שֶׁלֶג וּבָרָד, רַק שֶׁיְּזַהֵר שֶׁלֹּא יִהְיֶה אָסוּר מַחֲמַת מֵי הַמֶּלַח

בֵּאוּר הַלָּכָה

ז * וּלְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ל) שֶׁכָּתְבְנוּ דְּכָל הַפּוֹסְקִים פְּלִיגִי עַל הָרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל, וְהֵיכִי בְּדִין הַשֵּׁנִי מִשָּׁם הַבָּא לֶאֱכֹל, אֲבָל בְּדִין הָרִאשׁוֹן שֶׁלּוֹ דְּפוֹסֵק דְּבִכְבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת יֵשׁ חִיּוּב חַטָּאת כְּשֶׁסְּחָטָן לְמֵימֵיהֶן, יֵשׁ הָרַבֵּה רִאשׁוֹנִים דְּסָבְרִי לְהוּ כְּוָתֵיהּ, הֵיינוּ הָרַשְׁבָּ״א וְהָרוֹקֵחַ (סי׳ קכד) וְאוֹר זָרוֹעַ (ח״ב סי׳ נח) וּרְאִיתִי לְהָרַב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִמֵּיץ (סי׳ רעד), וְטַעֲמָם, דְּסָקְטוּ כְּרַבִּי יוֹחָנָן דְּקָיְמָא לַן כְּוָתֵיהּ נֶגֶד רַב וּשְׁמוּאֵל, דְּסוֹבְרִי דִּבְכְבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת כְּשֶׁסְּחָטָן לְמֵימֵיהֶן חַיָּב, וְטַעַם הָרִי״ף וְסִיעָתוֹ מִבֹּאר בְּהָרִי״ף (סא.). וְדַע עוֹד, דַּאֲפִלּוּ לִשִׁיטַת הָרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל דְּסוֹבֵר כְּרַבִּי יוֹחָנָן, מִכָּל מָקוֹם מוֹדֶה דְּשָׁאר פֵּרוֹת מֻתָּר לִסְחֹט לְמֵימֵיהֶן לְמֵימֵי עַצְמָן אֲסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, וּכְבָר בֵּאֲרְנוּ לְעֵיל בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה מותר) בְּאֲרִיכוּת עַיֵּן שָׁם:

* נַמִי אָסוּר. הַאי לִשְׁוֹן נַמִי לָאו דַּוְקָא, דְּכָל שֶׁכֵּן בְּאִשְׁכּוֹל שֶׁל עֲנָבִים וּזֵיתִים לִקְדָרָה דְּחַיָּב לְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל, דְּעִקַּר סְחִיטָה הוּא בְּזֵיתִים וַעֲנָבִים, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּהַשְׁלָחָן עָרוּךְ סָתַם לְעֵיל בְּסָעִיף ד׳, וּלְכָךְ הִזְכִּיר הָרַמ״א דְּגַם שָׁם יֵשׁ פְּלוּגְתָּא [ט״ז (סק״ו)]:

יא * יְזָהֵר שֶׁלֹּא יִדְחֲקֵם וְכוּ׳. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז) שֶׁכָּתַב דְּלְהַמְתִּירִין לְרַסֵּק לְתוֹךְ הַכּוֹס גַּם בְּזֶה שָׁרֵי, וְטַעְמוֹ, מִשּׁוּם דְּמֹעֶרֶב בְּמֵי הַנְּטִילָה

דְּדָמֵי לְמָלְאכָה (לה) שְׁבוֹרָה הַמַּיִם הַלָּלוּ, וְאָסוּר מִדְּרַבָּנָן, אִי נַמִי גְּזֵרָה (לה) שָׁמָא יִסְחֹט פֵּרוֹת הָעוֹמְדִין לְמַשְׁקִין: (לד) וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. כֵּיוָן דְּלֹא עָבִיד מַעֲשֶׂה בְּיָדַיִם לֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ. (לו) וְיֵשׁ מַתִּירִין אֲפִלּוּ לְרַסֵּק בְּיָדַיִם לְתוֹךְ הַכּוֹס, וְהַטַּעַם, דְּכֵיוָן שֶׁנִּתְעָרֵב בְּמַה שֶׁבְּתוֹךְ הַכּוֹס וְאֵינוֹ בָּעַיִן לֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ כְּלָל: (לה) מֻתָּרִים. לְהָנוֹת מֵהֶם, (לו) וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְכַתְּחִלָּה לְהַנִּיחַ כֵּיוָן שֶׁמְּמֵילָא הוּא נְמוֹחַ, וּכְמוֹ לְתוֹךְ הַכּוֹס. (לח) וּלְדַעַת רַמ״א בְּסִימָן שי״ח סָעִיף ט״ז בַּהֶגְ״ה גַּם הָכָא יֵשׁ לְהַחְמִיר, דְּאַף דְּנִמּוֹחַ מֵאֲלָיו אָסוּר מִשּׁוּם נוֹלֵד, וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לְתוֹךְ הַכּוֹס, דְּהָתָם הוּא מְעֹרָב בְּמַיִם וְאֵינוֹ נָכְרִי: י (לו) לְשַׁבֵּר הַקֶּרַח. דְּשִׁבְרִית הַקֶּרַח אֵינָהּ מְלָאכָה כְּלָל, (לט) וְלֹא אָסְרוּ בְּרִסּוּק אֶלָּא אִם הוּא עוֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁיָּזוּבוּ מֵימָיו, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) דִּבְנָהָר אוֹ בְּאֵר אָסוּר, דְּכֵיוָן דְּהוּא מֻחְבָּר לַקַּרְקַע יֵשׁ בּוֹ [ג] מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ בִּנְיָן וּסְתִירָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) דִּבְנָהָר אוֹ בְּאֵר אָסוּר, דְּכֵיוָן דְּהוּא מֻחְבָּר לַקַּרְקַע יֵשׁ בּוֹ [ג] מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ בִּנְיָן וּסְתִירָה, (מ) אֲבָל הָרַבֵּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו וּסְבִירָא לְהוּ דְּשַׁם מַיִם עֲלֵיהֶן וְאֵין שָׁיְּךְ בּוֹ בִּנְיָן וּסְתִירָה, וּלְכָךְ שַׁבָּת יֵשׁ לְהָקֵל: יא (לז) שֶׁלֹּא יִטֹּל יָדָיו. כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לִידֵי רִסּוּק. וְשֶׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים מֻתָּר לְהַשְׁלִיךְ מֶלַח בְּמַיִם (מא) אֲפִלּוּ בְּשֶׁלֶג וּבָרָד, דְּגַם בָּזֶה יִתְהַוֶּה מַיִם עַל יְדֵי הַשְׁפּוּחַ. וְהֵינוּ דַּוְקָא בְּמֶלַח לְבַד, (מא) אֲבָל מַתָּר לְהַשְׁלִיךְ מֶלַח בְּמַיִם (מב) אֲפִלּוּ הַרְבֵּה וְלִטֹּל יָדָיו מֵהֶם אַחַר שֶׁנִּמּוֹחוּ, וּכְמוֹ שֶׁהִתִּירוּ לְעֵיל (ס״ט) לִתֵּן שֶׁלֶג וּבָרָד לְתוֹךְ הַכּוֹס, אַף שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מִי מֶלַח עַזִּין, דְּהֵינוּ שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי מֶלַח וְאֶחָד מַיִם: יג (לט) בְּרַגְלָיו. וְאַף אִם הַשֶּׁלֶג נִמּוֹחַ וְזָב עַל יְדֵי זֶה לֵית לָן בָּהּ, (מג) כֵּיוָן דְּהוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה. וְהַטַּ״ז (סק״ד)

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כט) אָסוּר. וְאַף עַל גַּב דְּשָׁאַר פֵּרוֹת מֻתָּר לִסְחֹט אֲפִלּוּ לְמֵימֵיהֶן וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף א׳, שָׁאנֵי הָתָם שֶׁאֵין שָׁם מַשְׁקֶה עַל מֵי פֵּרוֹת, וְהָוֵי כְּמַפְרִיד אֹכֶל מֵאֹכֶל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּהָיָה שָׁם מַשְׁקֶה עָלָיו מִקֹּדֶם שֶׁנִּבְלַע וְשָׁיְּךְ בּוֹ שָׁם סְחִיטָה. וּמִכָּל מָקוֹם חִיּוּב חַטָּאת לֵיכָא לְדַעָה זוֹ, דְּסָבְרָא לֵיהּ דְּבַר תּוֹרָה אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא עַל סְחִיטַת זֵיתִים וַעֲנָבִים בִּלְבַד, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּרֵישׁ הַסִּימָן: (ל) וּלְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל וְכוּ׳. הִנֵּה הָרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל בִּשְׁנֵי דְּבָרִים פָּלִיג עַל דַּעָה הָרִאשׁוֹנָה, א) דְּסָבְרָא לֵיהּ דְּאִם צָרִיךְ לְמֵימֵיהֶן חַיָּב אֲפִלּוּ בִּכְבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת, ב) דְּכָל הֵיכָא שֶׁצָּרִיךְ לְמֵימֵיהֶן לְעוֹלָם חַיָּב אֲפִלּוּ כְּשֶׁסּוֹחֵט לְתוֹךְ הָאֹכֶל. וְאַף דְּכָל הַפּוֹסְקִים פְּלִיגִי עַל זֶה, דְּסָבְרָא לְהוּ דְּמַשְׁקֶה הַבָּא לֶאֱכֹל דְּמֵי וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ד׳ וַהֲלָכָה כְּדִבְרֵיהֶם, וּלְכָךְ הִזְכִּיר הַמְחַבֵּר דַּעְתָּם בְּסָתָם, מִכָּל מָקוֹם הֵבִיא גַּם כֵּן דַּעַת רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל לְהוֹרוֹת א)דְּטוֹב לְהַחְמִיר כִּדְבָרָיו, וְהַמַּחְמִיר תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּתְשׁוּבַת הָרא״ש (כלל כב סי׳ א) שֶׁהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה הא דאמר): ח (לא) דָּג לְצִירוֹ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁסָּחַט דָּג לְהוֹצִיא צִירוֹ שֶׁצָּרִיךְ לוֹ. (לג) וּמֵירֵי בְּצִיר שֶׁנִּבְלַע בּוֹ מִמַּשְׁקֶה דְּעָלְמָא, לְכָךְ דּוֹמֶה כְּסוֹחֵט שְׁלָקוֹת לְמֵימָיו דְּאָסוּר וְכַנַּ״ל, אֲבָל בְּצִיר הַיּוֹצֵא מִגּוּפוֹ, דּוֹמֶה לְסוֹחֵט שְׁאָר כָּל הַפֵּרוֹת לְמֵימָיו דְּמֻתָּר, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף א׳: ט (לב) לַחֲתִיכוֹת דַּקּוֹת. אֲבָל לִשְׁבֹּר חֲתִיכָה מִמֶּנּוּ שָׁרֵי, וַאֲפִלּוּ אִם יָזוּבוּ קְצָת מַיִם עַל יְדֵי זֶה, דְּלֹא נִתְכַּוֵּן לָזֶה, וְעוֹד שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבּוּד [בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אין)]: (לג) מֵימָיו. (לה) שֶׁבּוֹרַת הַמַּיִם הַלָּלוּ, וְאָסוּר מִדְּרַבָּנָן, אִי נַמִי גְּזֵרָה (לה) שָׁמָא יִסְחֹט פֵּרוֹת הָעוֹמְדִין לְמַשְׁקִין: (לד) וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. כֵּיוָן דְּלֹא עָבִיד מַעֲשֶׂה בְּיָדַיִם לֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ. (לו) וְיֵשׁ מַתִּירִין אֲפִלּוּ לְרַסֵּק בְּיָדַיִם לְתוֹךְ הַכּוֹס, וְהַטַּעַם, דְּכֵיוָן שֶׁנִּתְעָרֵב בְּמַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַכּוֹס וְאֵינוֹ בָּעַיִן לֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ כְּלָל: (לה) מֻתָּרִים. לְהָנוֹת מֵהֶם, (לו) וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְכַתְּחִלָּה לְהַנִּיחַ כֵּיוָן שֶׁמְּמֵילָא הוּא נְמוֹחַ, וּכְמוֹ לְתוֹךְ הַכּוֹס. (לח) וּלְדַעַת רַמ״א בְּסִימָן שי״ח סָעִיף ט״ז בַּהֶגְ״ה גַּם הָכָא יֵשׁ לְהַחְמִיר, דְּאַף דְּנִמּוֹחַ מֵאֲלָיו אָסוּר מִשּׁוּם נוֹלֵד, וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לְתוֹךְ הַכּוֹס, דְּהָתָם הוּא מְעֹרָב בְּמַיִם וְאֵינוֹ נָכְרִי: י (לו) לְשַׁבֵּר הַקֶּרַח. דְּשִׁבְרִית הַקֶּרַח אֵינָהּ מְלָאכָה כְּלָל, (לט) וְלֹא אָסְרוּ בְּרִסּוּק אֶלָּא אִם הוּא עוֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁיָּזוּבוּ מֵימָיו, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) דִּבְנָהָר אוֹ בְּאֵר אָסוּר, דְּכֵיוָן דְּהוּא מֻחְבָּר לַקַּרְקַע יֵשׁ בּוֹ [ג] מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ בִּנְיָן וּסְתִירָה, (מ) אֲבָל הָרַבֵּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו וּסְבִירָא לְהוּ דְּשַׁם מַיִם עֲלֵיהֶן וְאֵין שָׁיְּךְ בּוֹ בִּנְיָן וּסְתִירָה, וּלְכָךְ שַׁבָּת יֵשׁ לְהָקֵל: יא (לז) שֶׁלֹּא יִטֹּל יָדָיו. כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לִידֵי רִסּוּק. וְשֶׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים מֻתָּר לְהַשְׁלִיךְ מֶלַח בְּמַיִם (מא) אֲפִלּוּ בְּשֶׁלֶג וּבָרָד, דְּגַם בָּזֶה יִתְהַוֶּה מַיִם עַל יְדֵי הַשְׁפּוּחַ. וְהֵינוּ דַּוְקָא בְּמֶלַח לְבַד, (מא) אֲבָל מַתָּר לְהַשְׁלִיךְ מֶלַח בְּמַיִם (מב) אֲפִלּוּ הַרְבֵּה וְלִטֹּל יָדָיו מֵהֶם אַחַר שֶׁנִּמּוֹחוּ, וּכְמוֹ שֶׁהִתִּירוּ לְעֵיל (ס״ט) לִתֵּן שֶׁלֶג וּבָרָד לְתוֹךְ הַכּוֹס, אַף שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מִי מֶלַח עַזִּין, דְּהֵינוּ שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי מֶלַח וְאֶחָד מַיִם: יג (לט) בְּרַגְלָיו. וְאַף אִם הַשֶּׁלֶג נִמּוֹחַ וְזָב עַל יְדֵי זֶה לֵית לָן בָּהּ, (מג) כֵּיוָן דְּהוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה. וְהַטַּ״ז (סק״ד)

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ח (נג) פְּרִי מִגְדִּים (א״א ס״ק יב). וְכֵן מַשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב): ט (לד) רַשׁ״י (נא: ד״ה כדי): (לה) רַמְבַּ״ם (פכ״א הי״ג ע״י״ש). וְהַשְׁמִטְתִּי טַעַם דְּנוֹלֵד, דְּהַמְחַבֵּר לֹא סְבִירָא לֵיהּ, מִדְּהִתִּיר נֶגֶד הַחַמָּה: (לו) פּוֹסְקִים בְּשֵׁם הַתּוֹסָפְתָּא (פ״ד הט״ז): י (לו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) וְתוֹסָפַת שַׁבָּת (ס״ק כג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: יא (לז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה אין) וְהַגְּרָ״א. וְלֹא הִזְכִּיר הַגְּרָ״א טַעַם הַמְּרְדְּכִי (פ״ד סי׳ שלא) הַמּוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו), מִשּׁוּם דְּסְבִירָא לֵיהּ דְּלִרְוָחָא דְּמִלְּתָא כְּתַב הַמְּרְדְּכִי רְאָיָה זוֹ, אֲבָל בְּאֶמֶת עֲדַיִן עָנְיָנוֹ מֵהֶם, וְלֹא שָׁיְּךְ בּוֹ בִּנְיָן וּסְתִירָה כְּלָל כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יד): (מ) אֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק טו) וְתוֹסָפַת שַׁבָּת (ס״ק כד) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יד): יב (מא) ט״ז (סק״ט): (מב) פְּרִי מִגְדִּים בְּבֵאוּר דִּבְרֵי הַט״ז (שם): יג (מג) תּוֹסָפַת שַׁבָּת (ס״ק כז). וְכֵן מוּכָח בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שֶׁצַּיֵּן הַטַּעַם כְּמוֹ בְּסָעִיף י׳:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (סי״ב) לא כתב להחמיר בזה. **ב]** ובשו״ע הרב (סי״ט) אסר לרסק בידים בתוך הכוס. **ג]** ובשו״ע (סי״ח) אסר במחובר לקרקע. **ד]** ובשו״ע הרב (סי״כ) כתב: וטוב להחמיר במקום שאפשר ליזהר בקל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

חוֹשֵׁשׁ: **יד** [א]הָרַ״מ מֵרוֹטֶנְבּוּרְג (במצ״ץ קטן סי׳ סה) (מ) מַתִּיר לְהָטִיל מַי רַגְלַיִם בַּשָּׁלָג, [ב]וְהָרא״ש (מא) הָיָה (יז) נִזְהָר: **טו** [ג]אָסוּר לִפְרֹס סוּדָר עַל פִּי הֶחָבִית וְלִתֵּן עַל גַּבָּיו הַכְּלִי שֶׁדּוֹלִים בּוֹ, שָׁמָּא יָבֹא (מב) לִידֵי סְחִיטָה. אֲבָל בֶּגֶד הָעָשׂוּי לִפְרֹס עָלָיו, מַתָּר שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ עָלָיו (מג) לְסָחְטוֹ: **טז** [ד]אָסוּר (מד) * לְהַדֵּק מוֹכִין בְּפִי פַּךְ שֶׁיֵּשׁ מִשְׁקִין, מִשּׁוּם (יח) סְחִיטָה: **יז** (מה) * [ה]סְפוֹג (מו) אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ (מז) אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ בּוֹ בֵּית אֶחָיזָה, גְּזָרָה (מח) שָׁמָא (יט) יִסְחֹט: **יח** חֲבִית שֶׁפָּקְקוּ בִּפְקָק שֶׁל פִּשְׁתָּן (מט) לְסֻתָּם *)נָקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ שֶׁמּוֹצִיאִין בּוֹ הַיַּיִן, (נ) * [ו]יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר (נא) אַף עַל פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִסְחֹט, וְהוּא שֶׁלֹּא יְהֵא תַּחְתָּיו (נב) כְּלִי, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ נֶהֱנֶה בִּסְחִיטָה זוֹ הֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא (פְּרוּשׁ אִסּוּר נִמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מִדָּבָר מָה, כְּמוֹ הַמָּוֹת הַנִּמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מַהַתָּזַת הָרֹאשׁ) * דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וּמֻתָּר. [ז]וְחָלְקוּ עָלָיו וְאָמְרוּ, דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא

א טוּר בְּשִׁמּוֹ. **ב** שָׁם. **ג** שַׁבָּת מ״ח (ע״א) בְּעוּבְדָּא דְּבֵי רֵישׁ גְּלוּתָא וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י וְכֵן כָּתַב הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק כ״ב (הט״ו). **ד** שָׁם קמ״א (ע״א). **ה** שָׁם קמ״ג (ע״א) בַּמִּשְׁנָה. *) (פְּרוּשׁ הַנָּקָב שֶׁסְּבִיב הַבְּרָזָא). **ו** טוּר בְּשֵׁם הָעָרוּךְ (ערך סבר) וְכֵן הִסְכִּים רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֵלֶק (ד׳) [״ד] אֲהָא דְּשַׁבָּת (קי״ח) [קי״א] (ע״א). **ז** תּוֹסָפוֹת (קי״ג) [ק״ג] (ע״א, ד״ה לא צריכא) וְרא״ש שָׁם (פ״ב סי׳ א) וְהַמְּרַדְּכִי בְּפֶרֶק כ׳ דְּשַׁבָּת (סי׳ תכח) בְּשֵׁם ר״י וּסְמ״ג (לאוין סה) (וְהַתּוֹסְפוֹת) [וְהַתְּרוּמָה] (סי׳ רמד).

בְּאֵר הַגּוֹלָה

גּוֹרֵס).

יד (יז) **נִזְהָר.** כִּי עַל יְדֵי הַשָּׁתָן נַדַּאי נִמּוֹחַ. טוּר. וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ט׳ דְּשָׁרֵי לִתֵּן הַמַּיִם, דְּהָכָא כֵּיוָן דְּעָבִיד מַעֲשֶׂה. וְעַיֵּן טַ״ז (ס״ק יא): **טז** (יח) **סְחִיטָה.** פֵּרוּשׁ דְּכְשֶׁהַדֵּק וְהוּא לַח הוּא נִסְחָט. רַ״ן (מא. ד״ה

יז (יט) **יִסְחֹט.** צָרִיךְ עִיּוּן, כֵּיוָן דִּסְפוֹג עָשׂוּי לְקַבֵּל לַיִת לָן לְמִגְזַר שֶׁמָּא יִסְחֹט כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ט״ו וְסִימָן ש״א סָעִיף מ״ח. וְנִרְאֶה לִי דְּזַקָא בִּסְפוֹג אִי אֶפְשָׁר לְקַנּוֹחַ בְּלֹא סְחִיטָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּאֲלַנְטִית בְּסִימָן ש״א סָעִיף מ״ח.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כָּתַב דְּכֵיוָן שֶׁהוּא דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְדָהֵר בָּזֶה לֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ:

יד (מ) **מַתִּיר לְהָטִיל.** דּוּמְיָא דְּדוֹרֵס שֶׁלֹּא בְּרַגְלָיו: (מא) **הָיָה נִזְהָר.** שֶׁעַל יְדֵי הַשָּׁתָן נַדַּאי נִמּוֹחַ. וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ט׳ דְּשָׁרֵי לִתֵּן שֶׁלֹּא לְתוֹךְ הַכּוֹס אַף עַל פִּי שֶׁנִּמּוֹחַ, דְּהָכָא כֵּיוָן דְּעָבִיד מַעֲשֶׂה גָּרַע טְפֵי. וְעַיֵּן בְּטַ״ז (ס״ק יא) שֶׁפָּסַק לְהָקֵל, וְכֵן הָאֱלִיָּה רַבָּה (ס״ק יד) כָּתַב לְהָקֵל, אִם לֹא שֶׁאֶפְשָׁר בְּלֹא טֹרַח טוֹב לְזַהֵר: **טו** (מב) **לִידֵי סְחִיטָה.** שֶׁיִּסְחֹט הַסּוּדָר מִן הַמַּיִם שֶׁנִּבְלְעוּ בּוֹ עַל יְדֵי הַכְּלִי, (מג) **לְסָחְטוֹ.** שֶׁהֲרֵי לְכָךְ עָשׂוּי, (מד) **לְהַדֵּק.** וַאֲפִלּוּ (מז) הֵם עֲשׂוּיִין לְכָךְ נַמִּי אָסוּר, מִשּׁוּם דְּהָבְהוּק הַמּוֹכִין [כָּל דָּבָר רַךְ, כְּגוֹן צֶמֶר גֶּפֶן וּמַטְלִית וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן] בְּתוֹךְ פִּי הַפַּךְ בָּא לִידֵי סְחִיטָה, שֶׁהִיא תּוֹלֶדֶת לִבּוּן וְכַנַּ״ל. (מח) וַאֲפִלּוּ לְהַסּוֹבְרִים דְּבִשְׂאָר מַשְׁקִין חוּץ מִמַּיִם אֵין בּוֹ מִשּׁוּם מְלַבֵּן, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר, שֶׁיּוֹצֵא הַמַּשְׁקֶה הַבָּלוּעַ בּוֹ וְנוֹפֵל לְתוֹךְ הַפַּךְ, וְהֲוֵי בְּכָלַל דִּישָׁה כְּמוֹ סוֹחֵט זֵיתִים וַעֲנָבִים, וְאַף שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה, (מט) מִכָּל מָקוֹם פְּסִיק רֵישָׁא הוּא: **יז** (מה) **סְפוֹג.** הוּא כְּמִין צֶמֶר נַעֲשָׂה לְחוֹף הַיָּם, אוֹ כְּפֵרוּשׁ הָעָרוּךְ (ערך ספג) וּכְדִלְקַמָּה (סי״ח בהג״ה), וּבְטֵבְעוֹ שֶׁשּׁוֹאֵב הַמַּיִם וְהַמַּשְׁקִין לְתוֹכוֹ: (מו) **אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ.** אֶת (נ) הַטַּבְלָא וְאֶת הַקְּעָרָה: (מז) **אֶלָּא אִם כֵּן וְכוּ׳.** רַ״שׁ״ (קמג. ד״ה אין) וְהָרַמְבַּ״ם (פכ״ב הט״ו) פֵּרְשׁוּ דְּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ עוֹר בֵּית אֶחָיזָה שֶׁיֹּאחֲזוּ בּוֹ אָפְשָׁר לְקַנֵּחַ בְּלִי סְחִיטָה, אֲבָל הָרַאֲבַ״ד (שם) כָּתַב דְּאַף עַל פִּי כֵן אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְקַנֵּחַ בְּלִי סְחִיטָה, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם שָׁרֵי, דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּית אֶחָיזָה הֲוֵי לֵיהּ כְּצִלּוֹחִית מְלֵאָה מַיִם שֶׁמַּרִיק מִמֶּנָּה מַיִם: (מח) **שָׁמָּא יִסְחֹט.** כָּתַב בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁטָּעוּת סוֹפֵר הוּא וְצָרִיךְ לוֹמַר מִשּׁוּם סְחִיטָה, דְּהָא אָמְרִינַן בַּגְּמָרָא דִּפְסִיק רֵישָׁא הוּא, מִשּׁוּם דְּאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִסְחֹט כְּשֶׁאוֹחֲזוֹ בְּאֶצְבְּעוֹתָיו בִּלְי עוֹר בֵּית אֶחָיזָה, וְכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יט): **יח** (מט) **לְסֻתָּם נָקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ.** הֵינוּ שֶׁכּוֹרְכִין סְבִיבוֹת הַבְּרָזָא חֲתִיכַת בֶּגֶד אוֹ נְעָרָת שֶׁל פִּשְׁתָּן וּפוֹקְקִים בָּהּ הַנָּקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ הֶחָבִית: (נ) **יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר.** (נא) **אַף עַל פִּי וְכוּ׳.** שֶׁעַל יְדֵי סְתִימַת הַבְּרָזָא בְּהָנָּקָב אוֹ הַסָּרָתוֹ, נִסְחָט מַשְׁקֶה הַבָּלוּעַ בְּהַנְּעָרָת: (נב) **כְּלִי.** דְּמַפִּילָא הַיַּיִן הַנִּסְחָט הוֹלֵךְ לְאִבּוּד כֵּיוָן שֶׁהַנָּקָב בְּדִפְנָהּ הֶחָבִית בְּצִדָּהּ. אֲבָל אִם הָיָה תַּחְתָּיו כְּלִי שֶׁנּוֹטֵף בָּהּ טִפַּת הַנְּטִיפָה, (נג) וְכֵן אִם הָיָה

בְּאוּר הֲלָכָה

וְלֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ, וְאֵין לְהָקֵל בָּזֶה, דִּדְיָן זֶה הִתְעַקִּיבוּ כְּמָה וְכְמָה רִאשׁוֹנִים:

טז * לְהַדֵּק מוֹכִין. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק מד) דְּמִיירִי שֶׁהֵם לְחִין, כֵּן מַשְׁמַע בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח) וְכֵן מָצָאתִי בְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (קמא. ד״ה אמר) שֶׁבַּיְדֵינוּ. **וְלִפְי זֶה לְכְאוֹרָה דְּאֲפִלּוּ אִם אֵין בְּפִי הַפַּךְ כְּלוּם נַמִּי אָסוּר,** וּמַה שֶּׁכָּתַב הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַשְׁקִין, מִשּׁוּם דִּסְתָמָא דְּמִילְּתָא אָז הַמּוֹכִין כְּבָר נִתְלַחְלְחוּ עַל יְדֵי זֶה, וְאֵין הָכִי נַמִּי דְּאִם יֵבְשׁוּ עֲדַיִן מַתָּר, כֵּן נִרְאֶה לִי:

יז * סְפוֹג וְכוּ׳. וְאִם הוּא סְפוֹג יָבֵשׁ, עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יט) וּבְסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק לב) שֶׁמְּצַדְּדִין לְהַחְמִיר מִשּׁוּם דְּלֹא פְּלוּג, וּבְרַשִׁ״י קמ״ג (ע״א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל (נוֹטֵל) [נָשֹׁל] לְכְאוֹרָה לֹא מְשַׁמַע כֵּן, וְצָרִיךְ עִיּוּן לְדִינָא:

יח * יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר. בְּאוּר הָעִנְיָן בְּקִצְרָה, כִּי יְדוּעַ דַּעַת רַבֵּנוּ תָּם (ספר הישר סי׳ רפג) וְסִיעָתוֹ דְּיֵשׁ שְׁנֵי עִנְיָנֵי סְחִיטָה, הַיְינוּ סְחִיטָה מִמַּיִם אִסּוּרוֹ מִשּׁוּם לִבּוּן וְלֹא מִשּׁוּם דָּשׁ, כִּי הַמַּיִם הוֹלְכִים לְאִבּוּד וְלֹא דְּמֵי לְדָשׁ, וּבְשֶׁאֵר מַשְׁקִין הוּא הַהֶפְוֵד, מִשּׁוּם לִבּוּן אֵין בָּם דַּאֲיָן מְלַבְּנִים בָּם, אֶלָּא אִיסּוּרָא הוּא מִשּׁוּם דָּשׁ דּוּמְיָא דְּסוֹחֵט זֵיתִים וַעֲנָבִים, אַךְ דַּוְקָא כְּשֶׁצָּרִיךְ לְמַשְׁקִין הַנִּסְחָט דּוּמְיָא דְּדִישָׁה, וְעַל כֵּן הָכָא בְּעִנְיַן זֶה, דְּהֶחָבִית הוּא שֶׁל יַיִן אִסּוּרוֹ הוּא רַק מִשּׁוּם דָּשׁ, וּמִמֵּילָא כְּשֶׁהַמַּשְׁקֶה הַנִּסְחָט הוֹלֵךְ לְאִבּוּד אֵין זֶה בִּכְלַל דִּישָׁה. וְזֶה הוּא דַּעַת הָרַבָּה מֵהָרִאשׁוֹנִים [הָרַשְׁבָּ״א (קנא. ד״ה האי) וְרִיבָ״ש (בתשובה סי׳ שצד) וְהָרַב הַמַּגִּיד (פ״ט ה״א)], אַךְ דַּעַת הָרַ״י (הו״ד במרדכי פ״כ סי׳ תכח) וְעוֹד כַּמָּה בְּסִיעָתוֹ דְּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר מִדְּרַבָּנָן. וְכָל זֶה הָיָה שַׁיָּךְ אִם הָיָה מְכַוֵּן לִסְחֹט, אֲבָל בָּאֳמֶת אֵין מְכַוֵּן לִסְחֹט וְהוּא רַק פְּסִיק רֵישָׁא, וְלֹא נִיחָא לֵיהּ בְּהֶהְיֵה סְחִיטָה כִּי הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, מִן הַתּוֹרָה בְּדַוַּאי אֵינוֹ חַיָּב בְּכָל עִנְיָנֵי שַׁבָּת בִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ כְּדַאֲמְרִינַן שַׁבָּת ק״ג (ע״א), וְנִתְחַלֵּק הָעָרוּךְ (ערך סבר) עִם יֶתֶר הַפּוֹסְקִים לְעִנְיַן אִסּוּר דְּרַבָּנָן, דְּלְהָעָרוּךְ שָׁרֵי לְגַמְרֵי בִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וְלִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים אָסוּר. וְהִנֵּה מִדְּבְרֵי הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ נִרְאֶה דְּמַסְכִּים לְיֶתֶר הַפּוֹסְקִים דִּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ הוּא אִסּוּר מִדְּרַבָּנָן, וּמִכָּל מָקוֹם סִיֵּם בְּסוֹף הַסָּעִיף טוֹב לְהָנִיהֵם וְכוּ׳, וְהִנֵּיחַם עַל דַּעְתָּם לְהָקֵל בָּעִנְיָן זֶה, מִשּׁוּם דְּהַבְּרָזָא אַרְבָּה עַיִן שָׁם, כֵּן כָּתַב הַשּׁ״ז (ס״ק יב), וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק כג) כָּתַב מִשּׁוּם דְּבָעִנְיָנוּ הָלֹא יֵשׁ עוֹד קוּלָּא מַה שֶּׁהַמַּשְׁקֶה הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, וְלֹא דָּמֵי לְדָשׁ וְכַנַּ״ל. וְדַע, שֶׁכָּל דִּבְרֵי הַסָּעִיף הַזֶּה הוּא רַק לְהַפּוֹסְקִים דְּשָׁאַר מַשְׁקִין, אֵין מְלַבְּנִים, אֲבָל לְהַפּוֹסְקִים דְּאֵין חִלּוּק בֵּין מַיִם לְשָׁאַר מַשְׁקִין, וּבִקְּרֹת יֵין דְּסִבְרַת הָרַ״ן (מא. ד״ה ולפיכך) דְּדוֹמֶה לְמַיִם לְעִנְיַן כְּבִיסָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד״ה חבית) [וְעַיֵּן בְּטַ״ז (ס״ק יב) שֶׁמְּסַכִּים לְהָרַ״ן בְּיֵינוֹ לְבָן], יִהְיֶה מִן הַתּוֹרָה אִסּוּר סְתִימַת הַמְּסוֹרָיָא מִשּׁוּם אִסּוּר לִבּוּן, שֶׁמִּתְלַבְּנָת הַמְּסוֹרָיָא עַל יְדֵי זֶה, [וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַ״ן דְּאֵין דֶּרֶךְ לִבּוּן בְּמְסוֹרָיָא עַל יְדֵי זֶה, שְׁאָרֵי הָרִאשׁוֹנִים לֹא הִזְכִּירוּ סְבָרָא זוֹ, רַק שֶׁכָּתְבוּ מִשּׁוּם דְּאֵין לִבּוּן בְּשָׁאר מַשְׁקִין, עַיֵּן בְּסֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רמד)], וְאֵין חִלּוּק בֵּין אִם הַמַּשְׁקֶה הַנִּסְחָט הוֹלֵךְ לְאִבּוּד אוֹ לֹא, וְאֵין שַׁיָּךְ זֶה הָעִנְיָן כָּלָל לִפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, דְּזֶה הוּא רַק אִם נֹאמַר דְּחִיּוּבוֹ מִשּׁוּם דִּישָׁה, וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן כ״א דְּחִיּוּבָא לֵיכָּא לְכָלֵי עַלְמָא, הַיְינוּ בְּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, אֲבָל בְּעִנְיָן זֶה גּוּפָא הוּא כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ:

*** דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ. הֲנָה בְּעִנְיָנוּ לֹא נִיחָא לֵיהּ כְּלָל בְּהַסְחִיטָה, וְאַדְרַבָּה הָיָה רוֹצֶה שֶׁלֹּא יִסְחֹט כִּי הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, אֲבָל בְּאֻמָּת אֲפִלּוּ רַק הֵיכָא שֶׁאֵין נֶהֱנֶה כְּלָל**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

סְחִיטָה, אֶפְשָׁר דְּכַוָּנַת הַמְּרַדְּכִי (שם) דְּהוּא קָרוֹב לִפְסִיק רֵישָׁא, וְכֵן מוֹרֶה קְצָת לְשׁוֹן הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ. [א]אִי נַמִי דְּכַוָּנַת הַגְּמָרָא דְּחִיְישִׁינַן שֶׁמָּא יְהַדֵּק הַיֵּטֶב בְּעִנְיַן שֶׁיִּהֶא בּוֹ פְּסִיק רֵישָׁא, דְּמִצּוּי הַדֶּבֶר, וְלָכֵן אָסְרוּ לְהַדֵּק בְּמוֹכִין לַח כְּלָל. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק לא) שֶׁכָּתַב כֵּן: **יז** (נ) רַשִׁ״י (קמג. ד״ה מקנחין) וְהַמְּרַדְּכִי (שם) עַיֵּן שָׁם: **יח** (נא) כֵּן אִיתָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה חבית): (נב) רַ״ן (מא. ד״ה אבל) בְּשֵׁם הָעָרוּךְ (ערך סבר):

(מא) הָיָה (יז) נִזְהָר: **טו** [ג]אָסוּר לִפְרֹס סוּדָר עַל פִּי הֶחָבִית וְלִתֵּן עַל גַּבָּיו הַכְּלִי שֶׁדּוֹלִים בּוֹ, שָׁמָּא יָבֹא (מב) לִידֵי סְחִיטָה. אֲבָל בֶּגֶד הָעָשׂוּי לִפְרֹס עָלָיו, מֻתָּר שֶׁאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ עָלָיו (מג) לְסָחְטוֹ: **טז** [ד]אָסוּר (מד) * לְהַדֵּק מוֹכִין בְּפִי פַּךְ שֶׁיֵּשׁ מִשְׁקִין, מִשּׁוּם (יח) סְחִיטָה: **יז** (מה) * [ה]סְפוֹג (מו) אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ (מז) אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ בּוֹ בֵּית אֶחָיזָה, גְּזָרָה (מח) שָׁמָּא (יט) יִסְחֹט: **יח** חֲבִית שֶׁפָּקְקוּ בִּפְקָק שֶׁל פִּשְׁתָּן (מט) לְסֻתָּם *)נָקָב שֶׁבְּדָפְנָהּ שֶׁמּוֹצִיאִין בּוֹ הַיַּיִן, (נ) * [ו]יֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר (נא) אַף עַל פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִסְחֹט, וְהוּא שֶׁלֹּא יְהֵא תַּחְתָּיו (נב) כְּלִי, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ נֶהֱנֶה בִּסְחִיטָה זוֹ הֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא (פְּרוּשׁ אִסּוּר נִמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מִדָּבָר מָה, כְּמוֹ הַמָּוֹת הַנִּמְשָׁךְ בְּהֶכְרֵחַ מַהַתָּזַת הָרֹאשׁ) * דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וּמֻתָּר. [ז]וְחָלְקוּ עָלָיו וְאָמְרוּ, דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכ״כ בשו״ע הרב (סכ״ב).

עוֹז וְהָדָר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah